

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยดังนี้

๑. กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะศึกษา
๒. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
๓. วิเคราะห์ข้อมูล

๑. กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะศึกษา

ตัวอย่างกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา ผู้วิจัยแยกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- ๑.๑ กลุ่มหัวหน้าบรรณารักษ์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในการวางแผน

การย้ายห้องสมุด

- ๑.๒ กลุ่มบรรณารักษ์
- ๑.๓ กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด

๑.๑ กลุ่มหัวหน้าบรรณารักษ์ ได้แก่ บุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารงานภายในห้องสมุด หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่วางแผนในการย้าย จำนวน ๔ คน จากห้องสมุด ๔ แห่ง ดังนี้คือ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หอสมุดคุรุศึกษา อรรถกระวีสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

หอสมุดแห่งชาติ

๑.๒ กลุ่มประชากรที่เป็นบรรณารักษ์ โดยเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการย้ายในระดับผู้ควบคุมการย้ายและระดับปฏิบัติ จำนวน ๘๒ คน จากห้องสมุด ๔ แห่ง

๑.๓ กลุ่มประชากรที่เป็นผู้ใช้ห้องสมุด หมายถึง ผู้ใช้ห้องสมุดของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยไม่จำกัดเพศ ได้แก่ อาจารย์ ข้าราชการ และนิสิต ทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ซึ่งเข้ามาใช้บริการของห้องสมุด ในระหว่างการย้ายและหลังการย้ายห้องสมุดของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๒๐๐ คน

ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุดของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นกลุ่มประชากร เนื่องจากเป็นห้องสมุดที่อยู่ในระหว่างการย้าย

๒. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้คือ

๒.๑ ศึกษาจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีเรื่อง หรือบทความ เกี่ยวกับการย้ายห้องสมุด

๒.๒ ศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับการย้ายห้องสมุดของห้องสมุดบางแห่ง โดยการออกสำรวจด้วยตนเอง และโดยการสัมภาษณ์บรรณารักษ์ผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องในการย้าย เพื่อศึกษาข้อมูลในบางเรื่อง

๒.๓ นำข้อมูลจากข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ มาสร้างแบบสอบถาม

๒.๔ นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ ๒.๓ ไปทดสอบ (Pretest) กับบรรณารักษ์ของห้องสมุดที่เคยทำการย้ายมาแล้ว และนำผลนั้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข

๒.๕ นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

เมื่อเรียบร้อยแล้วจึงได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้แก่ประชากร ดังนี้

กลุ่มหัวหน้าบรรณารักษ์และบรรณารักษ์ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม โดยได้แจกแบบสอบถามสำหรับ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนและการย้ายห้องสมุด แห่งละ ๓๐ ชุด แต่แบบสอบถาม
ที่ได้รับกลับคืนมาของแต่ละสถาบันจะไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในการย้ายของห้องสมุดนั้น ๆ รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ดังนี้

หัวหน้าบรรณารักษ์หรือผู้ที่วางแผนการย้าย ๔ ชุด

บรรณารักษ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการย้าย ๘๒ ชุด

กลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามแก่ผู้ใช้ห้องสมุด

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๒๐๐ คน ในช่วงระหว่างการย้าย
ตั้งแต่ ๑๙-๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๓ และในช่วงที่ย้ายเสร็จสิ้นแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๔-๒๔
มิถุนายน ๒๕๒๓ โดยการเลือกแบบ Accidental Samples* ได้รับแบบสอบถามที่
สมบูรณ์คืนมา ๑๔๘ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๐๐

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ก็ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้คือ

๑. นำข้อมูลของแต่ละรายการแจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปตาราง
คำบรรยาย และคำบรรยายประกอบตาราง
๒. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ จำแนกตามเนื้อหาต่าง ๆ ที่ผู้วิจัย
สนใจศึกษา โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{n_1} \times 100 \quad (\text{ประกอบ ตารางสูตร ๒๔๓๐ : ๔๑})$$

เมื่อ P = ร้อยละของเนื้อหาต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยทำการศึกษา

f = จำนวนบรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถามตาม เนื้อหาต่าง ๆ
ที่ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษา

n_1 = จำนวนบรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

*Accidental Samples คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง
โดยไม่มีกฎเกณฑ์ จะเป็นใครก็ได้ ที่สามารถให้ข้อมูลที่เรากำลังต้องการได้

๓. การทดสอบความแตกต่างระหว่างประชากร ๒ กลุ่ม

๓.๑ การตั้งสมมติฐาน $H_0 : p_1 = p_2$

๓.๒ ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ

$$z = \frac{p_1 - p_2}{\sqrt{\hat{p}\hat{q} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

\hat{p}_1 คือ สัดส่วนผู้ใช้ห้องสมุดก่อนย้ายอาคาร = $\frac{x_1}{n_1}$

\hat{p}_2 คือ สัดส่วนผู้ใช้ห้องสมุดระหว่างย้ายอาคาร = $\frac{x_2}{n_2}$

โดยที่ p เป็นค่าสมมติฐาน

$$\hat{p} = \frac{x_1 + x_2}{2n_2}$$

$$\hat{q} = 1 - \hat{p}$$

x_1 คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ห้องสมุดก่อนย้ายอาคาร

x_2 คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ห้องสมุดระหว่างย้ายอาคาร

n_2 คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ห้องสมุดทั้งหมด

๓.๓ กำหนดระดับนัยสำคัญ

๓.๔ ค่าวิกฤต ค่า z ที่เปิดจากตาราง

๓.๕ คำนวณค่าจากสูตร

๓.๖ สรุปผล

จะยอมรับสมมติฐาน เมื่อ z ^{น้อยกว่า} z _{ตาราง}

จะปฏิเสธสมมติฐาน เมื่อ z _{จำนวน} $>$ z _{ตาราง}

๔. อธิบายและตีความหมายผลที่ได้รับ